

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра корекційної педагогіки та інклюзії

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни
«Соціальний супровід сім'ї»
для студентів
напряму підготовки 6.010106 «Соціальна педагогіка»

Укладач: **М. Верхоляк**,
асистент кафедри корекційної
педагогіки та інклюзії

Завідувач кафедри
корекційної педагогіки
та інклюзії

_____ **проф. Островська К.О.**

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I СІМ'Я ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН. ТЕХНОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ СІМ'Ї

Практичне заняття 1

Тема: Сім'я – провідний компонент системи соціального формування особистості

1. Виступи студентів з питань:

- Місце та роль сім'ї у соціалізації особистості.
- Основні функції сім'ї.
- Соціальний статус сім'ї.
- Типологія сімей.
- Проблеми сучасної сім'ї.
- Типові помилки сімейного виховання.
- Зміст та складові соціально-педагогічної допомоги сім'ї.
- Етичні принципи соціальної роботи з сім'єю.
- Моделі соціальної роботи з різними типами сімей.
- Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з сім'ями.

Рекомендована література: 2,5,6.

Практичне заняття 2

Тема: Визначення поняття «соціальний супровід»

1. Виступи студентів з питань:

- Сутність соціального супроводу як виду соціальної роботи.
- Визначення терміну «соціальний супровід» залежно від об'єкту соціальної роботи.
- Нормативно-законодавчі акти, що визначають механізм соціального супроводу різних категорій клієнтів і сімей.
- Суб'єкти соціального супроводу.
- Завдання та функції соціального працівника у процесі соціального супроводу.

Практичне заняття 3

Тема: Алгоритм реалізації соціального супроводу

1. Виступи студентів з питань:

- Етапи соціального супроводу.
- Форми та методи соціальної підтримки.
- Принципи реалізації соціального супроводу.

Рекомендована література: 2, 4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

СІМЕЙНІ ФОРМИ ОПІКИ НАД ДІТЬМИ-СИРОТАМИ ТА ДІТЬМИ, ПОЗБАВЛЕНИМИ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

Практичне заняття 4

Тема: Основні засади державної політики щодо соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування

1. Виступи студентів з питань:

- Сирітство й соціальне сирітство як суспільні явища, причини їх виникнення.
- Соціально-економічні чинники реформування системи опіки в Україні.
- Обґрунтування пріоритетності сімейних форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Рекомендована література: 2, 7.

Практичне заняття 5

Тема: Особливості створення та функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ)

1. Експрес-контроль знань студентів.

2. Виступи студентів з питань:

- Основні юридичні норми щодо створення та забезпечення функціонування прийомних сімей/ДБСТ.
- Роль інформаційної кампанії у формуванні громадської думки щодо сімейних форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
- Вивчення мотивації людей брати на виховання дитину-сироту й дитину, позбавлену батьківського піклування.
- Взаємодобір батьків і дітей.
- Проблеми адаптації дитини у прийомній сім'ї.
- Права та обов'язки прийомних батьків.

3. Виступи студентів з доповідями за темою заняття (тема доповіді обирається студентом з даного викладачем переліку).

4. Слухання та обговорення рефератів.

Рекомендована література: 1, 4, 6.

Практичне заняття 6

Тема: Організаційно-методичні засади соціального супроводу прийомних сімей та ДБСТ

1. Експрес-контроль знань студентів.

2. Виступи студентів з питань:

- Перший візит соціального педагога в сім'ю.
- Типові помилки соціального працівника під час роботи з сім'єю.
- Основні принципи успішного входження в сім'ю.
- Особливості здійснення моніторингу функціонування прийомної сім'ї/ДБСТ. Критерії оцінювання ефективності функціонування прийомних сімей/ДБСТ.
- Оцінка потреб прийомної дитини/дитини-вихованця.

– Екокарта й генограма як механізми оцінки стану дитини й сім'ї.

3. Виступи студентів з доповідями за темою заняття (тема доповіді обирається студентом з даного викладачем переліку).

4. Слухання та обговорення рефератів.

Рекомендована література: 1,4,7.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Вступ до соціальної роботи: [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005. – 304 с.
2. Зверева І. Д. Соціальна педагогіка: теорія і технології: [підруч.] / І. Д. Зверева. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.
3. Капська А. Й. Технології соціальної роботи / А. Й. Капська. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 352 с.
4. Капська А. Й. Соціальна робота: [навч. посіб.] / А. Й. Капська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
5. Комарова Н. М. Посібник для соціальних працівників щодо підготовки та соціального супроводу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу: у 2-х кн. / Н. М. Комарова, І. В. Пеша. – К.: Держсоцслужба, 2006. – Кн. 1. – 118 с.
6. Методи та технології роботи соціального педагога: [навч. посіб.] / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода, О. В. Тютюнник. – К.: Слово, 2011. – 496 с.
7. Прийомна сім'я: методика створення і соціального супроводу: [наук.-метод. посіб.] / Г. М. Бевз, В. О. Кузьмінський, О. І. Нескучаєва та ін. – К.: Центр стратегічної підтримки, 2003. – 92 с.
8. Соціальна педагогіка: [навч.-метод. посіб.] / А. Й. Капська, Л. І. Міщик, З. І. Зайцева та ін. – К.: [б. в.], 2000. – 264 с.
9. Соціальна педагогіка: теорія і технології: [підруч. для студ. ВНЗ] / [Т. Ф. Алексеєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.]; за ред. І. Д. Зверєвої. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.
10. Соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах: [метод. посіб.] / І. Д. Зверева та ін. – К.: Держсоцслужба, 2006. – 104 с.
11. Створення та соціальний супровід прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу: [навч.-метод. комплекс] / за заг. ред. Г. М. Лактіонової, Ж. В. Петрочко. – К.: Науковий світ, 2006. – 270 с.

Допоміжна

1. Братусь І. В. Соціально-педагогічна робота з юними матерями в громаді // Проблеми педагогічних технологій: зб. наук. праць Волинського держ. ун-ту. – 2004. – Вип. 3-4. – С. 72-77.
2. Декларація прав дитини // Дитинство в Україні: права, гарантії, захист: зб. документів. – К.: Столиця, 1998. – С. 10-13.
3. Державна доповідь про становище дітей в Україні. – К.: Держ. комітет сім'ї та молоді, УІСД, 1999.
4. Державна національна програма «Освіта». – К.: Райдуга, 1994. – 62 с.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. – К.:

- Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
6. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи (соціальних працівників і соціальних педагогів) України (№1965 від 09.09.2005 р.) // Соціальна робота в Україні: [навч. посіб.] / за ред. І. Д. Звереві, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко. – К.: ДЦССМ, 2004. – С. 250-253.
 7. Закон України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 р.
 8. Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від 21.06.2001 р.
 9. Конвенція про права дитини. – С. 13-41.
 10. Конституція України. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
 11. Лохвицька Л. В. Короткий термінологічний словник із соціальної педагогіки, соціальної роботи / уклад. Л. В. Лохвицька, І. І. Доброскок. – Переяслав-Хмельницький, 2007. – 144 с.
 12. Луков В. А. Социальное проектирование: [учеб. пособ.] / В. А. Луков. – [6-е изд., испр.]. – М.: Флинта, 2006. – 240 с.
 13. Максименко С. Д. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: тендерні аспекти: [навч. посіб. для студ. ВНЗ та слухачів інт. післядипл. освіти] / С. Д. Максименко, Л. М. Карамушка, Т. В. Зайчикова. – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
 14. Молода сім'я: проблеми та умови її становлення / за ред. А. Й. Капської. – К.: ДЦССМ, 2003. – 184 с.
 15. Москалюк О. І. Формування професійної спрямованості у майбутніх соціальних педагогів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О. І. Москалюк. – Кіровоград, 2007. – 22 с.
 16. Наказ державного комітету України у справах сім'ї та молоді від 01.10.2002 р. №6.
 17. Наказ державного центру соціальних служб для молоді від 08.04.2002 р. №219 «Про затвердження Порядку здійснення соціального супроводу неблагополучних сімей» // Там само. – С. 368-395.
 18. Національна програма «Діти України» та додаткові заходи щодо забезпечення її виконання на період до 2005 р.
 19. Нормативно-правове забезпечення діяльності центрів соціальних служб для молоді. – К.: ДЦССМ, 2003. – Ч. 2. – 399 с.
 20. Овчарова Р. В. Справочная книга социального педагога / Р. В. Овчарова. – М.: ТЦ Сфера, 2004. – 480 с.
 21. Про затвердження програми «Соціальний супровід дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей» // Там само. – С. 244-248.
 22. Про становище сімей в Україні: доповідь за підсумками 1999 р. – К.: Український ін-т соціологічних досліджень, 2000. – 212 с.
 23. Програма «Українська родина», затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2001 р.
 24. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.03.2003 р. «Про заходи щодо підтримки та розвитку становлення та розвитку студентської сім'ї» // Там само. – С. 201-203.
 25. Ситняківська С. М. Актуальні проблеми соціальної педагогіки (Topical Issues of Social Pedagogics): [навч.-метод. посіб.] / С. М. Ситняківська,

- Н. А. Сейко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 165 с.
26. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. – К.: Атіка, 2002. – 80 с.
27. Словарь-справочник по социальной работе / под ред. д-ра ист. наук, проф. Е. И. Холостовой. – М.: Юрист, 2000. – 424 с.
28. Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю: [навч. посіб.]. – К.: ДЦССМ, 2002. – 132 с.
29. Указ Президента України від 12.11.1999 р. №1460/99 «Про заходи щодо поліпшення становища багатодітних сімей» // Нормативно-правове забезпечення діяльності Центрів соціальних служб для молоді. – К.: ДЦССМ, 2003. – Ч. 2. – С. 3-10.
30. Указ Президента України від 30.12.2000 р. «Додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних неповних сімей» // Там само. – С. 10-12.